

Nr 314.

Av herr **von Stockenström m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition angående prisreglerande åtgärder på jordbrukets område.*

Mjölkregeringens syftemål är att åstadkomma en skäligen prisnivå å mjölk, grädde, smör och ost. För statsmakterna har härvid varit utslagsgivande, att det måste anses i och för sig berättigat, att konsumenterna vid inköp av dessa varor erlægga det pris, som framkommit genom mjölkregeringen. För denna reglerings riktiga genomförande måste det på grund härav vara av särskild betydelse, att konsumenterna vid behov av varorna icke genom utbyte av en vara mot en annan komma i åtnjutande av ett lägre pris än som avsetts med regleringen.

De nu antydda principerna synas under den senaste tiden ha i praktiken i ett avseende så allvarligt rubbats, att statsmakterna icke torde kunna undgå att taga ställning till frågan. Ett flertal stora avnämare av grädde bland konditorer och restauratörer ha nämligen enligt vad vi inhämtat genom att återföra smör till grädde lyckats erhålla grädde till ett väsentligt lägre pris än som får anses berättigat med beaktande av de ovan angivna principerna för mjölkregeringen.

Det är givetvis icke möjligt att för närvarande ens approximativt kunna angiva vilken omfattning förfarandet tagit. Att det emellertid vunnit stor terräng, torde framgå därav, att för smörets återförande till grädde särskilda apparater utbjudas i den allmänna handeln, enligt vad upplysts en mindre sådan för en kostnad av omkring 900 kronor samt en avpassad för stordrift för omkring 2,000 kronor, samt att efterfrågan å dessa apparater är så stor, att vederbörande beställare måste åtnöja sig med en relativt lång leveranstid.

Den spridning det ifrågavarande förfarandet vunnit påverkar självfallet i hög grad mjölkproducenternas möjligheter att utvinna det pris å produktionen, med vilket man haft anledning räkna vid övervägandena av det totala utbytet å produktionen, som förutsatts genom mjölkregeringen. I särskilt hög grad återverkar förfarandet ogynnsamt inom de områden med större avnämare, som utnyttja förfarandet.

Olika sätt kunna tänkas för att förhindra denna rubbning i de syftemål, som uppställts med mjölkregeringen. Ett sätt synes vara att förbjuda innehav av apparaterna, ett annat sätt skulle vara, att den, som för annat än egen förbrukning återför smör till grädde, härför skall erlægga särskild avgift till mjölkregeringen så avpassad att avgiften motverkar förfarandet. Möjligen kunna ock andra sätt tänkas.

Den blotta omständigheten att Kungl. Maj:t har i sin hand att tillgripa åtgärder, som kunna motverka förfarandet, kan emellertid leda till att ve-

derbörande upphöra med detsamma. Givetvis bör till fullföljande härav särskilda bestämmelser intagas i författningarna angående mjölkregleringen.

Under återopande av vad som sålunda anförts få vi föreslå,

att riksdagen måtte antaga sådana bestämmelser eller lämna sådant bemyndigande, att Kungl. Maj:t äger förhindra att till nackdel för mjölkproducenterna smör återföres till grädde.

Stockholm den 19 april 1939.

B. von Stockenström.

Erik von Heland.

Axel Mannerskantz.
